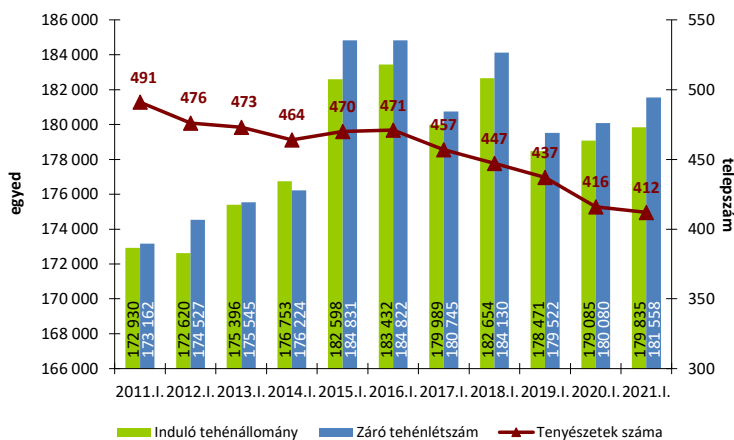
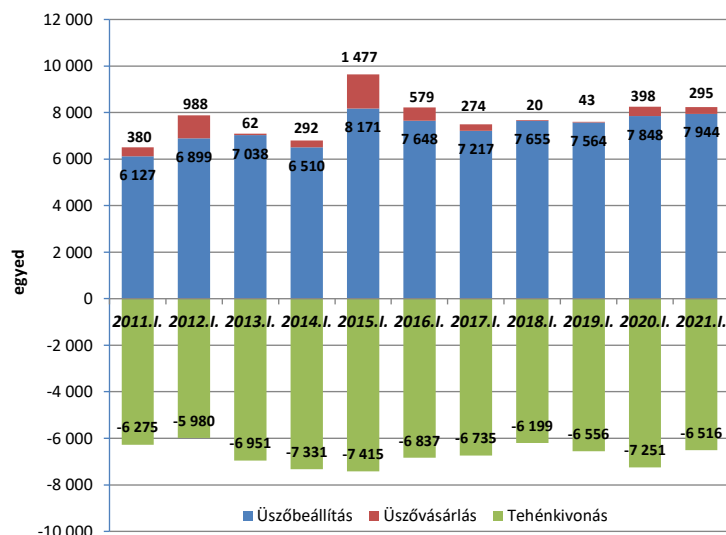

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

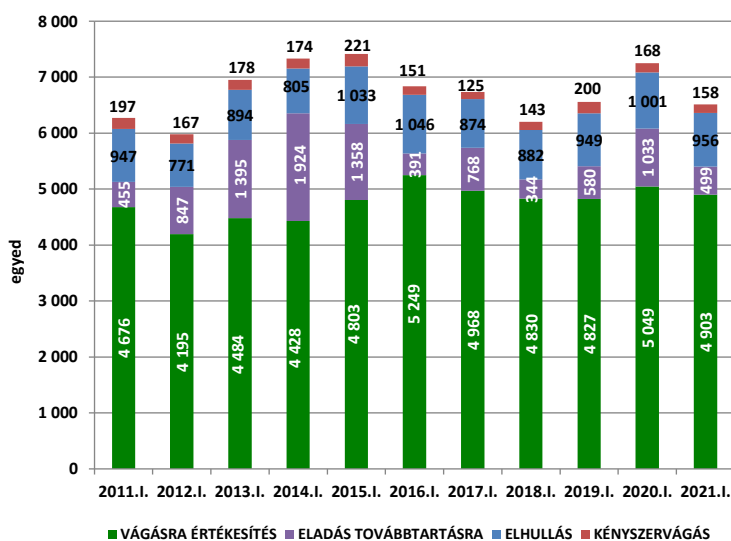
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSÁMA (DB, 2011-2021. I. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2011-2021. I. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2011-2021. I. HÓ)

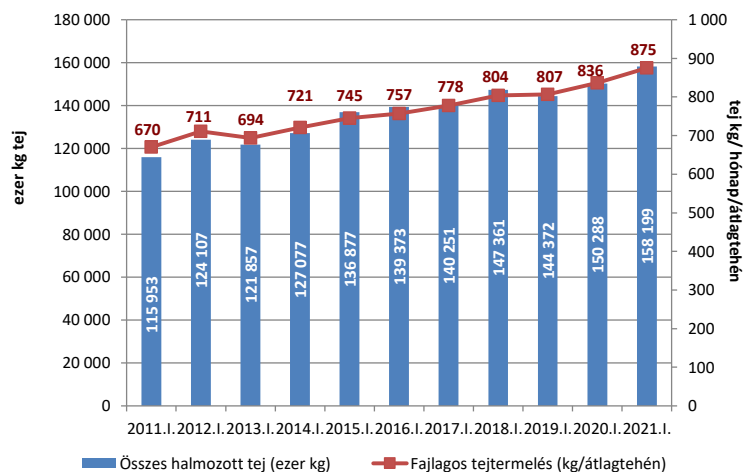

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2021 januárjában eggyel nőtt (+0,2%) az előző hónaphoz képest, és 4-gyel (-1,0%) kevesebb, mint 2020 januárjában. 2021. január végén 1478-cal több (+0,8%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, a termelésellenőrzött tehenpopuláció enyhén nőtt. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,1%-kal (-79) kisebbedett, viszont 2011 januárja óta a záró tehenlétszám nőtt (+8.396 egyed, +4,8%), így a telepenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 353-ról 441-re (!) emelkedett, vagyis a tejelő tehenállomány koncentrációja folyamatos.

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2020-ról 2021-re – egy év alatt – gyakorlatilag stagnált (+750 tehen; +0,0%), és az állomány 2021 első hónapjában picit tovább bővült (+1723 egyed; +1,0%). Összességében 2021 januárjában a tehenkivonások száma (-735 egyed; -10,1%) és az üszővásárlások száma (-103 egyed; -25,9%) csökkent, ugyanakkor – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszőbeállítások száma enyhén nőtt (+96 egyed; +1,2%) 2020 első havához képest, így az állománypótlás mértéke érezhetően meghaladta a kivonásokét.

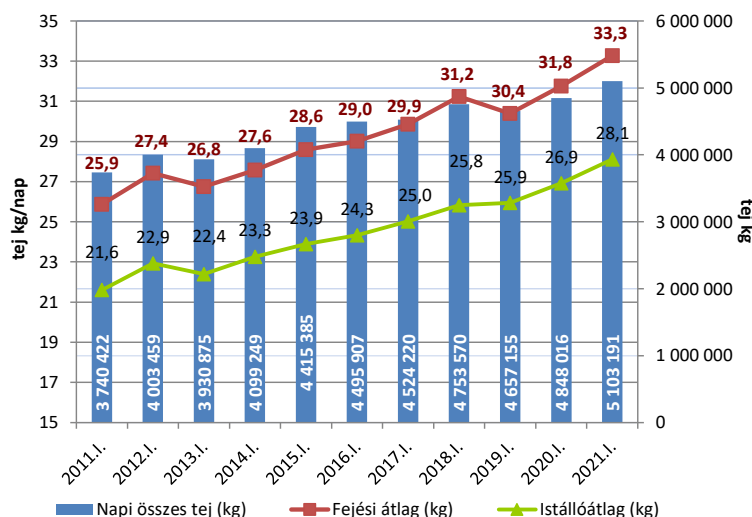
2021 januárjában az állományból kivont tehenek 75,2%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 4.903 volt), ami magas aránynak számít. A tehenkivonások 2,4%-áért (158 egyed) a kényszervágás volt felelős, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor 14,7%-át (956 egyed) az elhullás tette ki, amelyek igen magas értéknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 7,7% (499 egyed) volt, amely az alacsony értékek közé sorolható. 2021 januárjában az induló tehenállomány 2,7%-át selejtezték, 0,1%-át kényszervágták, 0,5%-a elhullott és 0,3%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 3,6%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2011-2021. I. HÓ)

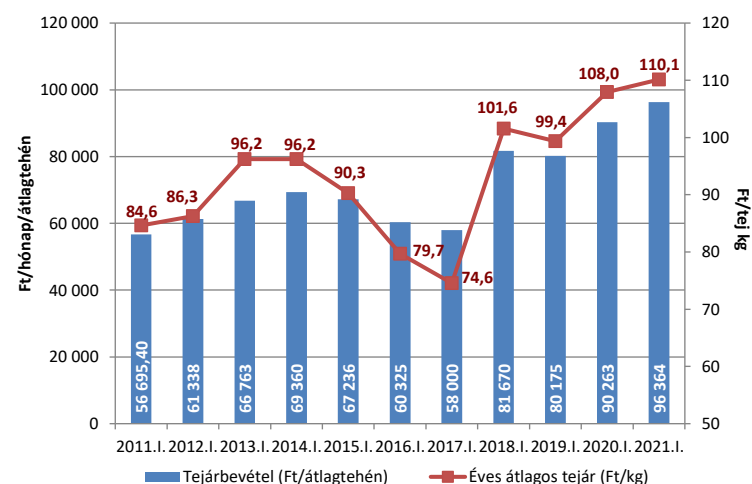
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehének összes halmozott tejtermelése 2021 első havában nőtt (+7,9 millió kg; +5,3%) 2020-hoz képest, és meghaladta a 158 millió kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb január havi halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 875 kg-ra nőtt (+39 kg; +4,7%), ami szintén rekord. 2011 és 2021 januárja közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 30,6%-os (!) volt (+205 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 42,2 millió kg-mal (+36,4%) emelkedett.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2011-2021. I. HÓ)

2021 januárjában a napi összes tejtermelés a tavalyi év januári termeléséhez viszonyítva jelentősen nőtt (+255,2 ezer kg, +5,3%) napi 5,1 millió kg-ra, ami a legnagyobb érték az elmúlt 10 évben. 2020. január havához képest mind a fejési átlag (+1,51 kg, +4,8%), mind az istállóátlag nőtt (+1,19 kg, +4,4%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1,37 millió kg-mal lett több (+36,4%), a fejési és istállóátlag 7,40, ill. 6,51 kg-mal nőtt (+28,6%, ill. +30,1%), ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2011-2021. I. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2021 januárjában több mint 96 ezer Ft volt átlagosan, 6,8%-kal nőtt 2020 első havához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb első havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 4,7%-os és a tejár 2,0%-os növekedése volt 1 év alatt. 2011 első havához viszonyítva a tejárbevétel 70,0%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 30,6%-os és a tej árának 30,1%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára emelkedő tendenciát mutatva meghaladta a 110 Ft/kg-ot. Ugyanakkor a nyerstej kiviteli ára jelentősen visszaesett, 110 Ft/kg alá, így már alacsonyabb, mint az itthoni nyerstej felvásárlási ár, ami a hazai áremelkedést megtörheti. Bár globálisan a tejtermékek értékesítési és tőzsdei árai januárban emelkedésnek indultak, de még nem lehet tudni, hogy ez a trend mennyire lesz tartós.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem